

Seat No. : _____

JB2-104
January-2016
M.A., Sem.-I
405 : Gujarati
(સાહિત્યિક વિવેચન)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : દરેક પ્રશ્નનાં ગુણ સરખા છે.

1. વિવેચન એટલે શું ? તે જણાવી, તેના પ્રકારોની ચર્ચા કરો. 14
અથવા
નોંધ લખો : (બંને)
(1) અવલોકનનું સ્વરૂપ
(2) વિવેચકની સજ્જતા

2. રમણભાઈ નીલકંઠે 'કવિતા' નામના લેખમાં રજૂ કરેલી કવિતાની વિભાવના ઉદાહરણ આપી સમજાવો. 14
અથવા
રમણભાઈ નીલકંઠના 'કવિત્વ રીતિ' લેખમાં રજૂ થયેલા વિચારો જણાવો.

3. રા.વિ. પાઠકના 'કાવ્યની શક્તિ' લેખનો કેન્દ્રવર્તી વિચાર દૃષ્ટાંત આપી સમજાવો. 14
અથવા
રા.વિ. પાઠકના 'ટૂંકીવાર્તા' લેખને આધારે ટૂંકીવાર્તાની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.

4. કોઈપણ ત્રણ સાહિત્યિક સંસ્થાઓ વિશે નોંધ લખો. 14
અથવા
નવ્ય વિવેચન પ્રવૃત્તિનો પરિચય આપો.

- (1) રમણભાઈ નીલકંઠની જન્મ અને અવસાન સાલ જણાવો.
- (2) કીર્તિદા શાહ દ્વારા સંપાદિત 'ત્રિપદા' પુસ્તકમાં કયા ત્રણ વિવેચકોના લેખોનો સમાવેશ થયો છે ?
- (3) 'પ્રાચીન ગુજરાતી સાહિત્યમાં ઊગેલા વિવેચનના અંકુર' લેખ કોનો છે ?
- (4) 'કાવ્ય અને નીતિ બંને આત્માના એક જ રહસ્ય બિંદુમાંથી પ્રગટ થાય છે.' – આ વિધાન રા.વિ. પાઠકના કયા લેખનું છે ?
- (5) 'Lyric' શબ્દ કયા લેખમાં આવે છે ?
- (6) 'કુસુમમાળા'નો ઉલ્લેખ રમણભાઈ નીલકંઠના કયા લેખમાં થયો છે ?
- (7) 'કવિ કથે તે શાનો કવિ, શીખી વાત તે શાની નવી,' – પંક્તિનો ઉલ્લેખ રમણભાઈ નીલકંઠના કયા લેખમાં થયો છે ?
- (8) મોરિસ મેટરલિકના 'બ્લ્યૂ બર્ડ' કૃતિનો ઉલ્લેખ રા.વિ. પાઠકના કયા લેખમાં થયો છે ?
- (9) ધૂમકેતુ અને રમણભાઈ નીલકંઠનો ઉલ્લેખ રા.વિ. પાઠકના કયા લેખમાં થયો છે ?
- (10) કમા અને વિકોઈનો દુહો કયા લેખમાં આવે છે ?
- (11) 'ટૂંકીવાર્તા' લેખમાં કેટલા ટુચકા ઉદાહરણરૂપે દર્શાવ્યા છે ?
- (12) 'પૃથિવીવલ્લભ' કૃતિનો ઉલ્લેખ રા.વિ. પાઠકના કયા લેખમાં થયો છે ?
- (13) રા.વિ. પાઠકની જન્મ અને અવસાન સાલ જણાવો.
- (14) 'જય જય ગરવી ગુજરાત, દીપે અરુણું પરભાત.....' પંક્તિ – રા.વિ. પાઠકના કયા લેખમાં દૃષ્ટાંતરૂપે આવે છે ?